

С.М. Сукачова-Труніна, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
В.В. Гармаш (*ХДУХТ, Харків*)

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Реформування економіки України зумовлює необхідність вирішення проблемних питань, серед яких одне з важливих місць відводиться підвищенню технічного та технологічного рівня промислового потенціалу її регіонів. Від його якості безпосередньо залежить рівень конкурентоспроможності продукції національних товаровиробників та розширення як внутрішніх, так і зовнішніх ринків її збуту.

Проте, проведені дослідження за сукупністю промислових підприємств України показали, що за сучасних умов практично всі підприємства стикаються з низкою проблем, пов'язаних з впровадженням інновацій та, відповідно, розвитком інноваційного потенціалу, серед яких можна виділити наступні:

- нестача власних фінансових ресурсів і довгострокових кредитів від комерційних банків;
  - недостатня кваліфікація працівників, кадрова проблема;
  - недостатнє інформаційне забезпечення щодо інноваційної діяльності вітчизняних та закордонних підприємств;
  - скасування податкових і митних пільг для суб'єктів інноваційної діяльності, відсутність гарантій для інвестора;
  - занижена стимулююча роль оплати праці;
  - низький рівень довіри до інноваційної продукції загалом.
- Вирішення цих проблем можливе за умов:
- залучення зовнішніх джерел фінансування, зокрема іноземних інвесторів;
  - подання проектів підприємства на державні та інші гранти;
  - використання нерозподіленого прибутку від підприємницької інноваційної діяльності;
  - використання амортизаційних відрахувань, у тому числі за рахунок прискореної амортизації;
  - використання накопичень у вигляді доходів від інвестицій у цінні папери та акції;
  - використання доходів від продажу патентів, ліцензій та інших прав на об'єкти інноваційної діяльності;
  - формування (участь у) регіональних інноваційних кластерів;

– сприяння підготовці, перепідготовці та підвищенню кваліфікації кадрів у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

– впровадження на державному рівні нових освітніх програм, підвищення їх якості і конкурентоспроможності на основі нових інформаційних технологій, оновлення структури і змісту вищої освіти в напрямку вивчення питань інноваційної діяльності, а саме: державного регулювання інноваційної діяльності, стратегічного менеджменту, інноваційного маркетингу, технологічного аудиту, фінансування інновацій;

– участь працівників у ярмарках, конференціях, тощо, які стосуються напрямку діяльності підприємства.

– інформаційно-аналітичне забезпечення інноваційної діяльності з боку держави;

– створення спеціального підрозділу (або посадової одиниці) на підприємстві, який би займався моніторингом ситуації з приводу розробки і впровадження інновацій як на вітчизняних підприємствах, так і за кордоном;

– проведення маркетингових досліджень з метою створення дослідних і серійних зразків нової (удосконаленої) техніки або технології;

– податкове регулювання і стимулювання інноваційної діяльності на рівні держави;

– антимонопольне регулювання і забезпечення конкурентоспроможності у сфері інноваційної діяльності;

– заохочення розвитку творчих здібностей працівників підприємства;

– інвестиції в людський капітал, які повинні здійснюватись як підприємницьким сектором, так і державою;

– створення спеціальних фондів для преміювання за розроблення, освоєння і випуск нової продукції;

– популяризація інноваційної продукції серед цільової аудиторії через рекламу, засоби масової інформації, тощо.

Вирішення проблем інноваційного шляху розвитку підприємств можливе через удосконалення законодавчої бази, сприяння фінансовому забезпеченню інноваційного розвитку підприємств з боку держави та органів місцевого самоврядування, формування централізованої, регіональної та відомчої інфраструктур підтримки інновацій у промисловості, забезпечення науково-технічної діяльності кваліфікованими кадрами, що послужить істотним поштовхом для підняття економіки України.